

VASILE TĂMÂIAN

**SCHITE
ȘI
POVESTIRI**

Cuprins

DOI AMICI.....	7
LA CÂRCIUMA BLESTEMATĂ	15
CĂCIULA LUI BANDRABURU	18
IJAK.....	30
BACLAVALELE OCCIDENTULUI.....	35
GLASUL PĂMÂNTULUI.....	60
BLESTEMUL STEJARULUI.....	72
COPILUL SINGURĂTĂȚII.....	109

DOI AMICI

Ilie Mardare și Pavlache Zurbală, se cunoșteau încă din fragedă copilărie. Deși nu au fost niciodată prea buni amici, totuși, nici conflicte majore împreună nu au avut. Ilie Mardare și-l amintește pe Pavlache Zurbală, din anii adolescenței, când trecând într-o zi de primăvară printr-un sătesc cimitir, impresionați de un mormânt sărac și pustiu, străjuit de o neagră și putrezită cruce de lemn. Cu birjărescul său obicei, Pavlache Zurbală scuipă printre dinți o înjurătură:

– Ce ți-e și cu soarta omului pe pământ, paștele mă-si de viață! La care, Ilie Mardare i-a dat replica de rigoare:

– De, Pavlache... în fața morții nu ai ce face, că oricât ai încerca să te sustragi și oriunde te-ai ascunde, ea te prinde de guler și te scoate și din gaură de șarpe, dându-ți sărutul ei cu coasa, să te știe doar negrul și tăcutul mormânt.

– F... tui crucea mă-si de viață! Tu nu te cutremuri, când te gândești la moarte?

– De ce să mă cutremur? l-a întrebat Ilie Mardare. Dacă asta-i soarta tuturor oamenilor, ce poți să-i faci?

– Bine măi Mardare, să te uite toți sub crucea putrezită, de parcă n-ai existat niciodată pe lume, cum vine asta?

– Păi, asta depinde de tine!

– Cum să depindă de mine? După ce-oi da ortul popii, ce mai pot să fac eu din mormânt?

– Dacă vei fi o celebră personalitate, nu te va uita lumea, căci steaua ta, în loc să apună, dimpotrivă, tot mai strălucitoare se va înălța pe cer.

De la discuția aceea, din perioada juvenilă, a trecut un șir lung de ani. Ilie Mardare s-a stabilit în Capitală, funcționând la redacția unui cotidian, iar Pavlache Zurbală, se înrolă în cadrul armatei, obținând câteva grade, cu trese de tablă pe umeri, bucurându-se de toate drepturile cuvenite corpului subofițerilor. Când a aflat numărul de telefon al fostului său amic din copilă-

rie, Pavlache Zurbală, în trecere prin București, i-a dat întâlnire lui Ilie Mărdare, la restaurantul „Gambrinus”.

– Ce mai faci măi boierule? Nu te-am văzut de-un car de ani! Greu mai dă omul de urma ta! Stai aici în hărmălaia asta insuportabilă și taci chitic, ascuns ca un huhurez!

– Nu m-am ascuns niciodată de nimeni, măi afaceristule! De unde ai mai scos-o tu și pe asta?

– Ei, hai, las-o moartă-n păpușoi, că de ani de zile îți tot caut adresa și de-abia acum ți-am găsit-o întâmplător, notată în agenda de lucru al unui gealat. Hai spune-mi ce învârți pe aici? Cu ce te ocupi practic, că mor de curios?!

– Păi, de la gealatul la care spui că mi-ai găsit adresa, nu ai aflat și cu ce mă ocup?

– Ei, na, asta-i bună! Am aflat că ești redactor, dar asta zău, nu-mi spune nimic! Redactor, adică vax albina, crema puca, carevasăzică!

– E și vax-ul acesta, mai mult decât nimic...

– Eu te credeam un îns împlinit, cu un serviciu de mare diplomat, când colo ești un pârlit de redactor, cu o diplomă de licență și până la genunchiul broaștei de realizat! Io nu am studii superioare, măi licențiatule și am retrebuție de zece ori mai mare, decât a ta.

– Ai dreptate parvenitule! Nu oricărui muritor, îi rezervă soarta strălucitoarea înălțare a stelei sale, pe albastrul cer! Dar tu, cu ce te ocupi? Că de împlinit ești împlinit, cu asupra de măsură, după cum îți râde atât barba neagră, cât și mustața pe oală!

– Am răspunderi colosale! Tu știi ce răspunderi uriașe am? Nici nu am cuvinte să-ți explic. De hotărârile mele, depinde viața a zeci și sute de mii de oameni. Ce mai... E greu de explicat, în câteva cuvinte. Nici nu poți să-ți imaginezi!

– Îmi închipui că funcția ta este mai mare decât a unui plutonier major, cum îmi indică tresele tale de tablă de pe umerii tăi!

– Păi, tu nu știi că în armată, funcția doboară gradul? Funcția mea, măi falitule, este de general de elită!

– Cum să nu știu, Doamne apără și păzește! Numai că funcția ta, spre deosebire de a celorlalți plutonieri majori, doboară unsprezece grade la rând, în ordine crescătoare, ceea ce

mă face să mă cutremur, oricât mă străduiesc să-mi păstrez echilibrul, ca în momentul apocalipticului cutremur!

– Calmează-te Mardare, nu face pe nebunul, că imediat vine la noi udătura preferată, să ne adape însetatul gâtlej. Chelner!

– Ordonafi!

– Un coniac de cinci stele, patru butelii de Fetească Regală, două fripturi de purcel la tavă și două cafele turcești, cu cai-mac ultra. Dar repede, că stomacul generalului de elită, nu este obișnuit cu mișcările încete de gloabe împleticite! Tu, Mardare, stai pe scaun liniștit și nu mă enerva, că-ți explic imediat ce funcție mare am ocupat. În două cuvinte este greu de explicat, o întreagă istorie a Secretelor de Stat!

– Explică-mi esențialul problemei, nu tot trage de timp, ca gaia de maț!

– Ei, află că sunt în posesia celor mai importante documente secrete, ale acestei țări.

– Nu mă înnebuni! Cu alte cuvinte după câte înțeleg, soarta bieteii noastre țărișoare, în momentul de față, se află în mâinile tale! Extraordinar! Aceasta întrece orice putere de închipuire!

– Soarta ta, pârlitul de redactor, împreună cu soarta celor zeci de milioane de români, la ora actuală, se află în mâinile mele, având asigurat, gradul maxim de siguranță, înțelegi?

– În cazul acesta, parvenitule Zurbală, mi-a venit inima la loc, căci drept să-ți spun, adineaoară, când am aflat că funcția ta a doborât unsprezece grade la rând, ca o bilă de popicărie, perfect direcționată, îmi venea să mă spânzur!

– Păi, de ce îți venea să te spânzuri? Nu înțeleg!

– Cum, de ce? Pentru că niciodată nu am avut încredere în tine și nici nu am bănuț, că vei ajunge vreodată, dintr-un cartofor pățimaș, un plutonier major, popicar de excepție! Dar iată, drăcia dracului, că de data aceasta, cu realizările tale m-ai uluit, întrecând minunea de la Maglavit!

– Psst! Unde te uiți? Fii atent! Vezi tipa aceea, cu sânii cât două banițe și cu fesierii dansanți, pe care o ține flocoasa gorilă de braț? Mamă, mamă, ce picioare fermecate are, de parcă-s lucrate la strung! Chiar așa e și preoteasa Eleonora, amanta mea, pe care am cunoscut-o în Grecia, în urmă cu trei ani și

zece luni. O dulceață de femeie! M-am simțit între sâni ei ca-n paradis!

– Ei, nu mai spune, că înnebunesc!

– Dacă-ți spun... tu nu te pricepi deloc la femei. Eu în toate Capitalele de pe întregul Mapamond, unde am frecvent probleme de rezolvat, am câte două, trei dame, pe cât de rafinate pe atât de rele de muscă, fie ministrese, fie preotese, fie versate cucoane de lux, cu care-mi petrec nopțile la hoteluri de cinci stele. Dar ce hoteluri! Ce nopți minunate! Și ce femei fermecătoare, de gândești că Dumnezeu a coborât cu hârzobul, raiul întreg pe pământ!

– Te pomenești că-i fi având urmași de prăsilă pe întregul Mapamond, cât ești tu de năbădăios și de aprig armăsar! Dacă ai fi trăit în perioada imperiului Austro-Ungar, ai fi mulțumit-o și pe veșnic nesăturata Maria Tereza, lăsându-l șomer pe generalul care-i punea la dispoziție cel mai nărvaș și mai înfocat armăsar!

– Taci, lasă-mă să mă concentrez! Pssst! Păpușico, vino încoace și ia-ți banii aceștia de pe masă.

– Dar de ce, domnule?

– Pentru că tare fain știi să-ți dansezi țâțele, fesele și picioarele tale, lucrate la un strungar de elită, cu care ești în stare să mă trezești și din mormânt!

Domnișoara sau doamna, mă rog, ce-o fi fost, schiță un zâmbet profesionist, săltându-și proeminenții sâni și fesele dumisale, în stil provocator și cu un răsucit corp de șerpoaică, azvârlindu-i în treacăt un condescendent: „Mersi, domnule!”, luă bancnota de 100 de lei de pe masă, și cele patru sticle, goale de năbădăiosul admirator.

Pavlace Zurbală, aflându-se la a cincea butelie cu vin rubiniu, tropotea de mama focului, pe dușumea, cu cizmele lui văcsuite, pușcând din degete, forăind pe nări și rânchezând ca un adevărat armăsar. La tropotiturile, forăiturile și rânchezăturile lui năprasnice, șeful localului trimise trei angajați să-l astâmpere pe împricinat.

– Ce vreți de la mine, măi gealaților? Măi, fiți atenți aici! Io cunosc lumea asta, ca pe un cal breaz! Dar, ce? Ce cal breaz? Ca pe o iapă! Ca pe o iapă, hărmăsărită, o cunosc! Zău așa! Ca pe o iapă, hărmăsărită când de un cal, când de un măgar! Ce

știți voi, măi? Io am, în lung și în lat, culti... nat-o. Clăti-nat-o... cutre... tre... treierat-o, paștele mă-si de lume! Nici nu a... ap... apuc bi... bi... bine să mă pi... pi... piș, până tre... tre... trebuie să mă u... ur... urc în al... alt a... av... avion1. Pa... paș... paștele mă-si de a... a... avi... avioane! Și cur... cru... crucea cu... cu... cui le-o fă... fă... făcut! Lu... lu... lumea a... a... asta-i ma... ma... mai mi... mi... mică de câ... câ... cât o că... că... că... căcărează!

Văzându-l în ce hal a ajuns, amicul său Ilie Mardare, chemă un taxi și îl duse la Nord Hotel, unde avea plătită o cameră și-l urcă în pat, pe sforăitorul Zurbală, lăsându-l în grija responsabilului de la Recepție.

De la năstrușnica lui beție din restaurantul „Gambrinus”, au trecut câțiva ani, în care Ilie Mardare nu l-a mai întâlnit, nici n-a mai auzit de fostul său prieten, Pavlache Zurbală. Dar tocmai pe când își închipuia că o fi dat ortul popii, se pomeneste sunat la telefon din îndepărtata provincie, de insistențel și curiosul Zurbală, care îi pierduse de mulți ani urma, căci Mardare se mutase între timp în alt cartier al Capitalei, fără să-i dea plutonierului major raportul. După nici o săptămână, se pomeni cu Zurbală în București, care îl invită la unul din renumitele localuri de petrecere ale Capitalei.

– Ce mai faci, măi boierule? Greu mai dă omul de tine! Stai în harababura asta din Capitală și taci chitic, ascuns ca huhurezul, de nu-ți știe nimeni de urmă!

– Mă lupt cu viața, măi împlinitule și realizatule! Eu mai sus de genunchiul broaștei, nu m-am ridicat. Tu câte stele ți-ai pus pe umăr, dincolo de tresele tale de plutonier major? Te pomești că îi fi ajuns în vârful piramidal al puterii!

– Am renunțat la serviciul militar de trei ani și șase luni. Două audiențe a trebuit să obțin la Președintele Republicii, ca să-l conving să-mi aprobe ieșirea din cadrul Forțelor Armate. Îți dai seama, prin ce momente grele am trecut?

– Intuiesc, bineînțeles, în măsura în care mă ajută creierul, că nu ți-a fost ușor! Dar tot răul e spre bine, căci acum ai timp suficient să te ocupi îndeaproape de cele mai delicate femei, ministrese, preotese, dar și de celelalte dulci și cuceritoare dame de lux, aduse de flux!

– N-am timp măi, nici să mor! Cu femeile am cam rărit-o, că nu-mi ajunge vremea, să mă ocup de ele. Le mai invit la mine

acasă, când mi se face poftă, de câte o dulceață de căpșuni, de vișine, sau de gutui, gustată direct din sânul lor. Dar sunt preocupat în mare măsură de probleme serioase. Trebuie să asigur la mii de oameni, condiții de lucru. Tu știi ce răspunderi uriașe apasă pe umerii mei?

– Păi, din moment ce nu-ți apasă pe umeri, nici tresele mari și late de tablă, nici cele mai înguste, musai trebuie să-ți apese umerii alte poveri în locul lor, că doar nu-i fi vrând să te plimbi în lumea largă în pielea goală, cu mâinile la spate ca Sinan-Pașa, prin luxosul și aplaudatul său harem!

– Lasă-mă, nu mă înnebuni și tu cu haremurile turcești, că nu am vreme nici să răsuflu. Cea mai mare parte a timpului mi-o petrec în văzduh, zburând cu cele mai moderne și mai rapide aeronave. Abia apuc să aterizez cu un avion supersonic, că trebuie să mă imbarc și să decolez cu altă ultramodernă și ultrarapidă aeronavă, zburând de-a lungul și de-a latul meridianelor întregului Mapamund. Acum sunt în Cuba, acum în Pakistan, acum în Congo, acum în Australia, acum în China, acum în Brazilia!

– Măi Zurbală, măi, amărâtă soartă ai, încât îmi vine să-ți plâng pe umărul tău de milă, ca o bocitoare bine plătită, la moartea unui multimiliardar! Dacă nu am fi la „Carul cu Bere” să mă vadă primadonel, cu țățele lor etalate, ca la muzeul de artă, nu m-aș putea abține să nu vărs un fluviu de lacrimi, făcându-i concurență celebrei cascadă Niagara!

– De ce să-mi plângi pe umărul meu de milă? Fii serios, că doar n-am dat și nici n-am de gând, să dau ortul popii!

– N-ai dat ortul popii, Zurbală, dar cu zgâlțâiturile și hurducăturile tale năprasnice, de câte ori dau aeronavele peste marile goluri de aer, mă gândesc să nu-ți vină amețea și răul fatal de la lingurea, care te apucă brusc și de la strașnica ta, binecuvântată băutură!

– Fii optimist Mardare, nu te tângui atâta, că steaua mea chiar amu mi-o răsărit, când se duce găinușa la culcare și o văd înălțându-se tot mai mare și mai strălucitoare pe cer.

– E o șansă uriașă și un nesperat privilegiu, ca un muritor de rând, să aibă un asemenea amic ca tine, putând spera sub steaua lui norocoasă să se ridice și el, măcar cu o miliardime de milimetru, mai sus de genunchiul broaștei!